

Обращение Президента Республики Татарстан Р.Н. Минниханова по случаю празднования Дня родного языка и 135-летия со дня рождения Габдуллы Тукая

26.04.2021

Дорогие татарстанцы!

Уважаемые соотечественники!

Сердечно поздравляю вас с Днём родного языка и 135-летием со дня рождения великого татарского поэта Габдуллы Тукая.

Для татар всего мира его живая, образная поэзия всегда была и остаётся незабываемым нравственным ориентиром, эталоном чистоты и выразительности родного языка, одним из фундаментальных начал, на которых основывается наша национальная идентичность. Как замечательно сказал известный татарский поэт Ильдар Юзеев: «Народу ясно светишь ты в искусстве Солнцем и Луной, / Тебя, бесценный наш Тукай, чтит мир и чтит народ родной»!

Короткая, но полная одухотворяющего творческого огня жизнь поэта пронеслась по широкому небосводу истории татарского народа, великой России и огромного тюркского мира яркой, стремительной кометой, осветив собой всю нашу многовековую национальную культуру. В Тукае гармонично уживались и ранимый лирик, и бескомпромиссный публицист, и вдумчивый философ, и тонкий сатирик, и непререкаемый борец за свободу и счастье своего народа. Недаром и по сей день его гениальная поэзия даёт ответы на многие актуальные вопросы современности.

С помощью высокого художественного слова Тукай сумел донести до нас вечные духовные истины, объединяющие представителей различных национальностей и вероисповеданий, открыл для России и всего мира неисчерпаемые богатства татарского языка, тайны наших древних преданий, уникальную красоту обычаев и обрядов. Особое значение празднование его дня рождения, отмечаемого в Татарстане как День родного языка, приобретает в Год родных языков и народного единства, призванного в ещё большей мере сплотить всех нас на принципах любви к «святому языку отца и матери», взаимоуважения и сопричастности к выдающимся историческим свершениям.

Беречь и приумножать родной язык, создавать необходимые условия для его изучения и популяризации, сеять с помощью живого слова «разумное, доброе, вечное» – приоритетная задача каждого из нас, творческой интеллигенции, общества и государства. В Татарстане многое делается в этом отношении, и мы намерены и впредь следовать проторенной Тукаем и нашими выдающимися просветителями дорогой к миру и процветанию.

Дорогие друзья! Пусть День родного языка станет для всех нас праздником духовности и красоты родной речи! От всего сердца желаю вам крепкого здоровья, счастья и благополучия!

С праздником!

Президент Республики Татарстан Р.Н. Минниханов

Татарстан Республикасы Президенты Р.Н. Миңнехановның Туган тел көнен һәм Габдулла Тукайның тууына 135 ел тулуны бәйрәм итү уңаеннан МӨРӘЖӘГАТЕ

26.04.2021

Хөрмәтле татарстанлылар!

Кадерле милләттәшләр!

Сезне Туган тел көне һәм бөек татар шагыйре Габдулла Тукайның тууына 135 ел тулу уңаеннан чын күңелдән тәбрик итәм!

Дөнья буйлап сибелеп яшәүче татарлар өчен аның гажәеп тасвирлы, жанлы шигърияте һәрчак әхлакый маяк, туган телнең сафлыгын һәм тәэсир көчен күрсәтүче гүзәл үрнәк, милли тәңгәллегебезгә бәрәкәтле жирлек булып тора. Күренекле татар шагыйре Илдар Юзеев сүзләре белән әйтсәк: «Сәнгәтебез күкләрендә — Кояшыбыз, Аебыз, / Бар җиһанга күренерлек кадерле Тукаебыз!»

Татар халкы, бөек Россия һәм чиксез төрки дөнья тарихы күгендә якты эз сызып атылган йолдыздай, шагыйрь кыска гына гомерен илһамлы иҗатта уздырды, күпгасырлык милли мәданиятебезгә яңа төсмерләр, балкыш өстәде. Тукай – гаять сизгер, нечкә лирик та, шул ук вакытта үз юлыннан тайпылмаган туры сүзле публицист та, төпле фикер иясе, үткен сатира остасы да, үз халкының бәхетен һәм азатлыгын даулаучы көрәшче дә. Аның даһиларча тоемлау белән язылган эсәрләрендә безнең заманда да әһәмиятен югалтмаган бик күп сорауларга җавап табарга мөмкин.

Галиҗәнап сүз аша, шигъри тел белән Тукай безгә төрле милләт һәм дин вәкилләрен берләштерә торган мәңгелек рухи хакыйкәтләрне, Россия, бөтен җиһан алдында татар теленең байлыгын, борынгы әкият-риваятьләребезнең тирән мәгънәсен, гореф-гадәтләребез, йолаларыбызның кабатланмас ямен ачып бирде. Шагыйрь дөньяга килгән көн Татарстанда Туган тел көне буларак билгеләп үтелә. Үзара хөрмәт һәм олы тарихи вакыйгаларда катнашу аша безнең тагын да ныграк туплануыбызга этәргеч биргән Туган телләр һәм халыклар бердәмлеге елында бу бәйрәм аеруча зур әһәмият ала.

Туган телебезне саклау һәм үстерү, аны өйрәнү һәм популярлаштыру өчен шартлар тудыру, сүз ярдәме белән акыл, шәфкать, гыйлем орлыкларын чөчү – иҗат интеллигенциясенең дә, жәмгыятьнең һәм дәүләтнең дә, гомумән, һәрберебезнең дә изге бурычы. Татарстанда бу юнәлештә күп эшләр башкарыла һәм без киләчәктә дә Тукаебыз һәм башка мәшһүр мәгърифәтчеләребез күрсәткән тынычлык, үсеш, алгарыш юлыннан баруыбызны дәвам итәчәкбез.

Кадерле дуслар! Туган тел көне һәм мәбез өчен көйле-жырлы телебезнең матурлыгы һәм рухилык тантанасына әверелсен! Ихлас йөрәктән сезгә нык сәламәтлек, бәхет һәм иминлек теләм!

Бәйрәм мөбарәк булсын!

Татарстан Республикасы Президенты Р.Н. Миңнеханов

Язлар бүләк итте Тукайны.

Зәңгәр күк йөзәндә кояш балкыган чакта, шаулап-гөрләп яз ае, апрель килгәндә, моннан 135 ел элек, 1886 нчы елның 26 апрелендә нәни –Апуш – Габдулла – мәшһүр Тукай дөньяга килә.

Тукай үзенең кыска гомеренең һәр минутын халыкка багышлаган, балаларны яраткан һәм үзенең эсәрләрендә балаларны хезмәтне яратырга өйрәткән, зурларны хөрмәт итәргә өндәгән, татар телебезнең гүзәллегенә дан жырлаган.

Илебезнең төрле төбәкләрендә бу көнне олут шагыйребезне зур хөрмәт бедән искә алалар. Безнең 18 нче “Кыңгырау”балалар бакчасында да «Сандугачтай моңлы Тукай теле» бәйрәме узды.

Максатыбыз - балаларны Г.Тукайның тормыш юлы, ижаты белән таныштыру, шагыйрьнең ижатына мэхәббәт, кызыксыну уяту. Тукай эсәрләре ярдәмендә мәрхәмәтле, гадел, намуслы, әхлаклы балалар тәрбияләү.

Бәйрәмдә өлкәннәр һәм мәктәпкәчә эзерлек төркеменә йөрүче балалар катнашты.

Эзерлек алдан ук башланды. Балаларны презентацияләр, фильмнар аша шагыйрьнең тормышы; әкиятләр, мультфильмнар ярдәмендә ижаты белән таныштырдык.

Бәйрәмдә балалар шигырьләр сөйләделәр, жырлар жырладылар, Тукай әкиятләре дөньясына виртуаль онлайн сәяхәт ясадылар. Балалар оркестры “Туган тел”не башкарды.

Шүрәле, Су анасының бәйрәмгә килүе балалар өчен бик күңелле булды. Алар Тукай әкиятләрендәгечә балаларны тәрбияле, акыллы булырга өндәделәр, бергәләп уеннар уйнадылар.

Бәйрәмне татар халкының гимнына әверелгән“Туган тел”ен жырлап тәмамладык.

Апрель аенда туган Тукай абый,

Яратабыз шуңа бу айны.

Онытырга безнең хакыбыз юк-

Онытмабыз мәңге Тукайны!